

PNN statement over racism, uitsluiting en discriminatie aan Nederlandse universiteiten

De gewelddadige dood van George Floyd door witte Amerikaanse politieagenten op 25 mei in Minneapolis heeft duizenden mensen over de hele wereld geïnspireerd om te protesteren tegen racisme en politiegeweld, en om de gevestigde machts- en uitsluitingsstructuren te onderzoeken. De Black Lives Matter-beweging heeft ook de universiteiten in Nederland aangemoedigd om hun eigen structuren van racisme en uitsluiting in twijfel te trekken en na te denken over welke stappen kunnen worden genomen om meer inclusief en divers te worden.

Er zijn weinig gegevens beschikbaar over diversiteit van academisch personeel in Nederland, met name op het gebied van etnische en culturele diversiteit. Het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft onlangs de pilot Barometer Culturele Diversiteit afgerond, waaraan de Hogeschool van Amsterdam (HvA) als pilot-werkgever heeft deelgenomen. Uit de resultaten blijkt dat in 2018 slechts 10% van de HvA-medewerkers een niet-westerse migratieachtergrond had. Bovendien waren de meesten van hen ondersteunend personeel: slechts 8% en 5% van het onderwijspersoneel respectievelijk het management heeft een niet-westerse migratieachtergrond.ⁱ Dit in tegenstelling tot de bijna 25% van de Nederlanders met een migratieachtergrond, waarvan 13,7% een niet-westerse migratieachtergrond heeft.ⁱⁱ Deze aantallen zijn exclusief de zogenaamde 'derde generatie': degenen die ten minste één grootouder hebben die buiten Nederland is geboren, maken naar schatting ongeveer 8,3% van de bevolking uit.ⁱⁱⁱ PNN stimuleert universiteiten om gegevens over de diversiteit van hun personeel op te vragen bij het CBS en transparant te zijn over de resultaten, om het probleem zo zichtbaar te maken.^{ivv}

Universiteiten zijn niet immuun voor racisme, uitsluiting en discriminatie. De afgelopen zes jaar hebben universiteiten in heel Nederland 'Diversity Officers' geïnstitutionaliseerd om een aantal van deze problemen aan te pakken. De Universiteit Leiden en de Vrije Universiteit Amsterdam waren de eerste die een diversiteitsfunctionaris installeerden in 2014, gevolgd door de Erasmus Universiteit Rotterdam (2015), de Rijksuniversiteit Groningen (2016), de Universiteit van Amsterdam (2017) en de Universiteit van Maastricht (2018). De Universiteit Twente volgt dit jaar. Hoewel dit een goede stap voorwaarts is, erkent PNN dat echte verandering meer vereist dan het aanstellen van een diversiteitsfunctionaris: het vereist vooral een kritische zelfreflectie en de bereidheid om dingen radicaal anders te (leren) doen.

Het waarborgen van etnische en culturele diversiteit onder promovendi is cruciaal voor het bouwen van inclusieve universiteiten die geschikt zijn voor de toekomst. Het PNN zet zich in om de oorzaken van (het gebrek aan) diversiteit onder promovendi in Nederland te onderzoeken, om ondersteuning te bieden aan promovendi die racisme, uitsluiting en discriminatie aan hun instellingen hebben ervaren, en om gelijke voorwaarden en kansen onder promovendi met verschillende etnische en culturele achtergronden te waarborgen. Verder zet PNN zich in om kritisch te kijken naar de eigen inclusiviteit en om de belangen van de diverse promovendigemeenschap in Nederland steeds beter te kunnen behartigen.

Het PNN wil promovendi die binnen hun instelling racisme, uitsluiting of discriminatie op grond van huidskleur, etniciteit of andere gronden hebben ervaren of waargenomen, aansporen om contact op te nemen met hun vertrouwenspersonen, hun lokale promovendiraad en/of PNN. Ook verwelkomt PNN ideeën over het ondersteunen en stimuleren van diversiteit en gelijkheid onder promovendi in Nederland. Als er niets verandert aan de ingang van de academische wereld, zullen de gevestigde machts- en uitsluitingsstructuren alleen maar worden gereproduceerd en gestabiliseerd.

ⁱ <https://www.cbs.nl/nl-nl/maatwerk/2019/05/pilot-barometer-culturele-diversiteit-pilotwerkgevers>

ⁱⁱ <https://www.cbs.nl/nl-nl/dossier/dossier-asiel-migratie-en-integratie/hoeveel-mensen-met-een-migratieachtergrond-wonen-in-nederland->

ⁱⁱⁱ <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2016/47/wie-zijn-de-derde-generatie->

^{iv} <https://nederlandseinclusiviteitsmonitor.nl/de-migratiebarometer-voor-cijfers-over-diversiteit/>

^v <https://www.trouw.nl/economie/de-migratiebarometer-levert-harde-cijfers-over-diversiteit~b616c3da/>